

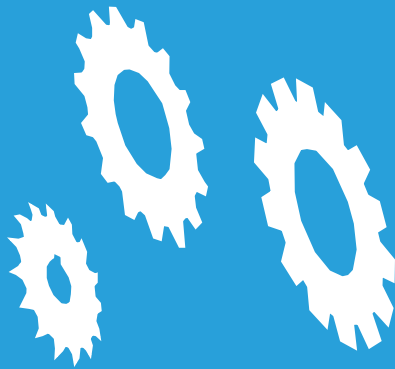
KESKI-SUOMEN
ALUEELLISET
KEHITYSNÄKYMÄT

2|2018

KESKI-SUOMEN
ALUEELLISET
KEHITYSNÄKYMÄT

2|2018

KUVAT JA GRAAFINEN SUUNNITTELU JAN LUSTIG

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

SISÄLLYSLUETTELO

MAAKUNNAN TILA JA NÄKYMÄT	4
JYVÄSKYLÄN SEUTUKUNTA.....	10
JÄMSÄN SEUTUKUNTA.....	13
KEURUUN SEUTUKUNTA	14
JOUTSAN SEUTUKUNTA.....	15
SAARIJÄRVEN-VIITASAAREN SEUTUKUNTA	16
ÄÄNEKOSKEN SEUTUKUNTA.....	17

MAAKUNNAN TILA JA NÄKYMÄT

Eija Heinonen

Strategiapäällikkö

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

Keski-Suomessa asui vuoden 2018 kesäkuun lopussa 275 344 henkilöä. Viime vuoden kesäkuusta vähennystä oli 92 henkilöä. Vuoden 2018 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,6 % ja työttömiä työnhakijoita oli 16 019.

Keski-Suomi

ALUEEN VAHVUUDET JA TULEVAISUUDEN HAASTEET

Vahvuudet

- + vahva teknologiateollisuus
- + metsäteollisuus kehityksen kärjessä
- + puusta puuvillan korvaaja, kehittämistoimintaan panostetaan vahvasti
- + oppilaitosten kehittämisyri

Haasteet

- osaavan työvoiman riittävyys
- työvoiman saatavuusongelmien vaikutus yritysten kasvuun ja kilpailukykyyn
- työttömyyden taso edelleen korkealla, tarvitaan keinoja kohtaanto-ongelmien purkamiseen
- väylästä kunto liikennemäärien lisääntyessä

Mahdollisuudet

- juuri nyt on oikea hetki varautua tulevaan
- Keski-Suomessa on monia vahvuuksia, joiden varaan rakentaa

Väestön kasvu ja muuttoliike keskittyvät Jyväskylän seudulle. Viime vuonna väestömääränsä kasvattivat Keski-Suomessa ainoastaan neljä kuntaa: Jyväskylä, Muurame, Laukaa ja Uurainen. Koko maakunnassa syntyvyys oli 460 henkilöä pienempi kuin kuolleisuus. Maakunnan nettomaahanmuutto kasvoi lähes täsmälleen kuolleisuuden ja syntyvyyden erotuksen verran.

Väestökehitys, muuttoliike, seutukunnan vetovoimaisuus sekä työvoiman ohjautuminen kasvaville toimialoille vaikuttavat työvoiman saatavuuteen. Väestöennusteen mukaan Keski-Suomen maakunnan työikäisten osuus väestöstä pienenee kaikilla seutukunnilla ja väestöllinen huoltosuhde on vaarassa heiketä nykyisestä. Tämä kehityskulku etenee ennen kaikkea maakunnan reuna-alueilla. Maahanmuutto on jatkossa merkittävä tekijä työvoiman saatavuuden ongelmaa ratkottaessa. Talouden kasvun ennustetaan puolittuvan tämän vuoden kolmesta prosentista kahdessa vuodessa. Viimeksi Nordea-pankki arvioi näin tapahtuvan. Nordea ennustaa ensi vuodelle kahden ja seuraavalle vuodelle puolentoista prosentin bruttokansantuotteen kasvua (Talouselämä 5.9.2018). Näitä ennusteita ei voi jättää huomioimatta, vaikka nousu saattaa myös tasaantua ilman suurempaa dramatiikkaa. Nyt jos koskaan on aika ennakoita tulevaa ja luoda mekanismeja, joilla

varautua tulevaan taantumaan siten, etteivät alueiden taloudet joudu ahdinkoon.

Keski-Suomen työllisyysasteen nousun voidaan olettaa jatkuvan lähivuodet. Koulutus tulee muuttamaan lähitulevaisuudessa merkittävästi. Koulutuspolitiikan tutkintokeskeisyyden rinnalle nousee yhtä merkittävään rooliin työelämäkeskeisyys. Yritysten ja oppilaitosten vuorovaikutuksen laajuus ja laatu tulevat huomattavasti kasvamaan. Yritysten taloudellinen panostus, suunnittelu ja muu resursien käyttö koulutuksen toteuttamisissa tulevat monella toimialalla lisääntymään.

Työttömyys on vähentynyt nopeasti kaikissa ammattiryhmissä ja ikäryhmissä. Avointen työpaikkojen määrä on jatkanut kasvuaan, ja myönteinen kehitys näyttäisi jatkuvan. Osaavan työvoiman saatavuuden koetaan hidastavan yritysten kasvua koko maakunnan alueella. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi metalliala ja kuljetusala. ICT-alan työvoimapula heijastuu monille eri aloille, ei puhtaasti ohjelmistokehityksen tehtäviin. Aluekehityksen näkökulmasta on siis hyvin tärkeää, että osaavan työvoiman saatavuuteen löydetään uusia ratkaisuja.

LIIKENTEEN KATSAUS TULEVAAN

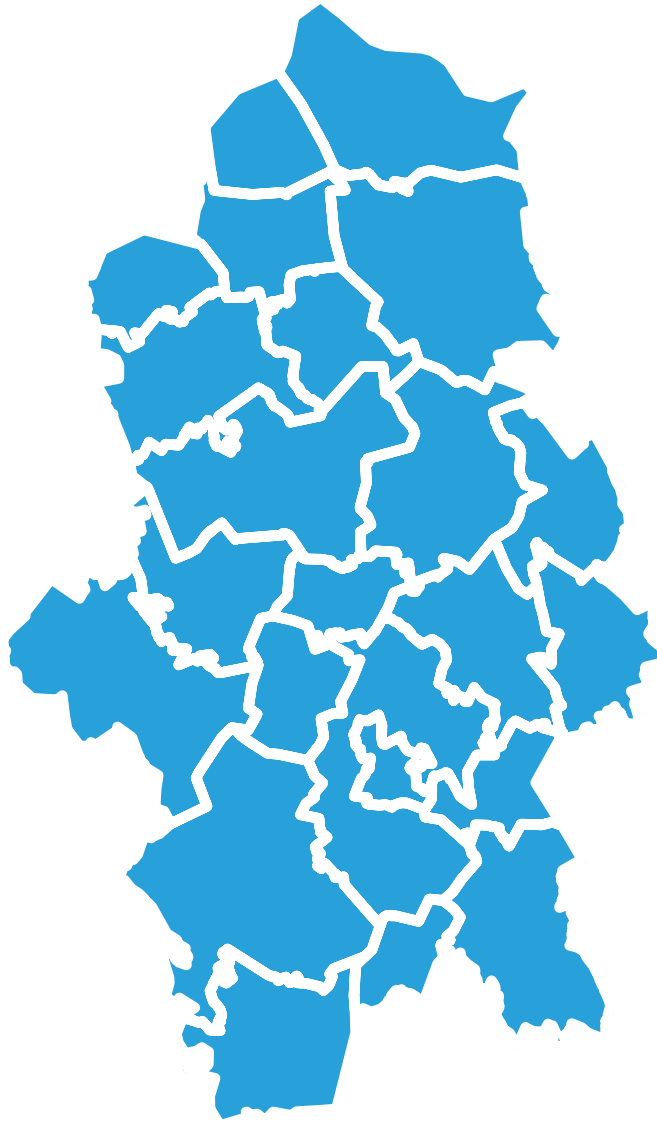
Liikenne ja etenkin raskas liikenne Keski-Suomen pääteillä on lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu heijastaa sekä yleistä talouden kehi-

tystä, että kasvua vientitoimialoilla, kuten metsä- ja teknologiateollisuudessa. Ajoneuvoyhdistelmien liikennesuorituksen kasvu on Keski-Suomessa ollut 2010-luvulla koko valtakunnan voimakkainta. Tulevaisuudessa maantiekuljetuksien määrä kasvaa edelleen, mikä asettaa yhä enemmän vaatimuksia tieinfran ympärivuotiselle palvelutasolle. Biotalouden kuljetustarpeet sekä harvaan asuttujen seutujen elinvoimaisuuden säilyttäminen edellyttävät hyvää kuntoa myös alempiasteiselta tieverkolta. Ajoneuvot tulevat jatkossa olemaan nykyistä energiatehokkaampia ja fossiiliset öljyt korvautuvat vähitellen puhtaammilla käyttövoimilla, kuten sähköllä, vedyllä sekä nestemäisillä biojalosteilla ja kaasulla. Ajoneuvojen määrää, käyttöä ja käyttövoimajakaamaa ohjataan mm. liikenteen verotusratkaisuilla.

Jyväskylässä säteittäisesti erkanevan valtatieverkon ja ratojen hyvä liikennöitävyys on perusedellytys sekä kaupan että teollisuuden kuljetuksille. Erittäin tärkeää on varmistaa Suomen eteläisiä ja pohjoisia osia yhdistävän valtatie 4 liikenteen sekä länsi-itäsuuntaista liikennettä välittävän valtatie 9 liikenteellinen toimivuus ja turvallisuus. Keski-Suomen väestö on keskittynyt ja keskittyy edelleen Jyväskylän kaupunkiseudulle. Henkilöautoliikenne säilynee tärkeimpänä liikennemuotona lähivuosisikymmeninä.

Raideliikenteen merkitys pitkillä matkoilla korostuu ja yhteyksiä etenkin Helsinkiin on pyrittävä

KESKI-SUOMI

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	++	+	+
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	++	+	+
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAATAVUUS	-	○	○

Arviointiasaiteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (-) paljon heikompi

nopeuttamaan. Lentoliikenteen turvaaminen on elinkeinoelämän näkökulmasta keskeinen liikenejärjestelmäkysymys. Keski-Suomen kansainvälisen saavutettavuuden turvaaminen edellyttää lentoliikenteen palvelutason pitkäjänteistä varmistamista.

YMPÄRISTÖNSUOJELUN KATSAUS TULEVAAN

Ympäristötavoitteet ja kestävä kehitys huomioidaan maakunnan kehittämässä. Maankäytön suunnittelun, elinkeinoelämän ja ympäristöasioiden välillä on tiivis yhteys.

Vesien tila Keski-Suomessa on pääosin varsin hyvä. Vesien ekologista tilaa heikentää hajakuoritus ja paikallisesti myös pistemäinen kuormitus sekä myös vesistöjen rakentamisesta ja säännöstelystä aiheutuneet muutokset. Keski-Suomen vesienhoidon toimenpitein vaikutetaan vesien hyvän tilan saavuttamiseen ja turvaamiseen. Tulokset näkyvät kuitenkin useiden vuosien viiveellä. Lisääntyvä puunkäyttö ja siihen liittyvä maanmuokkaus voi olla uhkana vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiselle, mikäli vesistövaikutusten vähentämiseen ei kiinnitetä riittävästi huomiota.

Keski-Suomen arvokasta kulttuuriympäristöä hyödynnetään aktiivisesti elinkeinotoiminnassa, erityisesti matkailussa. Vuoteen 2021 mennessä Keski-Suomen kulttuuriympäristön kokonaisuuden arvo ja ominaispiirteet tunnustetaan kansallisesti ja kansainvälisesti osana maakunnan elinvoimaa ja identiteettiä. Kaikki osallistuvat kulttuuriympäristön hoitoon ja käyttöön.

Valtakunnan jätesuunnitelman tavoitteissa kiinnitetään erityisesti huomiota rakennustoiminnan jätteiden ja pakkausmuovin keräykseen ja kierrätykseen.

Muuttoliike kaupunkeihin jatkuu ja taajamat tiivistyvät. Keski-Suomessa tämä korostuu erityisesti keskuskaupunki Jyväskylän kasvuna maakunnan laita-alueiden kustannuksella. Kunnat varautuvat tähän taajamien yleiskaavoituksella. Kuntien välinen yhteistyö strategisessa suunnittelussa lisääntyy.

Ilmastonmuutokseen varaudutaan niin suunnittelussa kuin rakentamisessakin. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen olosuhteiden parantaminen

huomioidaan maankäytön edistämässä. Keski-Suomen ilmasto-ohjelma 2030 ja kuntien omat ilmasto-ohjelmat toimivat suunnannäyttäjinä.

ELINKEINOELÄMÄN TILANNE JA NÄKYMÄT

Tilastokeskuksen suhdannetietojen perusteella laaditun Keski-Suomen Aikajanan mukaan Keski-Suomen talouskasvu kiihtyi edelleen alkuvuonna. Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi Keski-Suomessa tammi-maaliskuussa 7,5 % ja koko Suomessa 5,4 %. Nousukausi on yleensä alkanut teollisuusvetoisesti, jonka jälkeen palvelut ja rakentaminen ovat päässeet kasvu-uralle. Nykyisestä lamasta on noustu palvelut ja rakentaminen edellä. Nyt teollisuus on hyvällä kasvuruoralla. (Aikajana III/2018)

Vienti kasvoi Keski-Suomessa 11,7 % ja koko maassa 9,2 %. Kovimmat kasvuluvut saavutti vientivetoinen teknologiateollisuus, joka lisäsi liikevaihtoa viime vuoteen verrattuna 16,8 %. Teknologiateollisuuden veturina jatkaa Jyväskylässä sijaitseva Valmet. Valmetin tuotanto on vahvasti sellu- ja kartongintuotantoon liittyvää, mutta myös paperikoneita tuotetaan edelleen.

Vuonna 2009 Keski-Suomen vienti laski miljardi euroa, minkä takia maakunta menetti kerrannaisvaikutuksineen työpaikkoja peräti 7 500 henkilötyövuoden verran. Viennin taso on nyt saavuttanut

teknologia- ja metsäteollisuuden ansioista vuoden 2008 tason eli viennin yhteenlaskettu määrä on nyt 3,5 miljardia euroa. Teollisuuden hyvä kehitys näkyy myös työttömyyden nopeana laskuna. Sen jatkumiselle on hyvät edellytykset valoisien näkymien johdosta. (Keskisuomalainen 21.8)

Vuosi sitten käynnistetty Äänekosken biotuotetehdas on saavuttanut täyden nimellistuotantokapasiteetin. Aikataulu vastaa alkuperäissuunnitelmia. Biotuotetehdas toimii alustana uusien biotuotteiden valmistamiselle ja Äänekosken teollinen ekosysteemi kehittyy ja laajenee entisestään. Keskeisiä uusien biotuotteiden kehityshankkeita ovat sellupohjaiset tekstiilikuidut ja ligniinijalosteet. (keskisuomalainen 14.8). Jämsässä UPM tekee useiden miljoonien investointia Jämsänkosken paperitehtaalla. Myös siellä on vahva tilauskanta.

Rakentamisessa kasvua oli 8,4 % eli enemmän kuin koko maassa (5,7 %). Rakentamisen kovia lukuja selittää mm uuden sairaalan rakentaminen, liikenneinfran rakentaminen Äänekosken seudulla sekä Jyväskylän varsin raju asuntorakentaminen. Jyväskylässä on valmistunut alkuvuonna 6,1 asuntoa joka päivä. Tahti jatkuu edelleen loppuvuonna. V. 2017 aikana valmistui 1 712 asuntoa, joka määrä tänä vuonna ylitetään. Asunnot ovat menneet hyvin kaupaksi, joten tarvetta omistusasunnoille sijoitusasuntojen lisäksi näyttää olevan. Tahti ei näytä hiljenevän vaan rakennuslupia on myönnetty 30 % viime vuotista enemmän. Teollisuus- ja toimistorakennusten rakentaminen on ollut viime vuotta selkeästi vilkkaampaa. Molemmissa on ylitetty viime vuoden määrät. (Keskisuomalainen 4.9.2018)

Palveluissa kasvua oli 5,5 % ja koko maassa 4,9 % eli tälläkin toimialalla kasvua oli enemmän kuin koko maassa. Sen sijaan kaupan alalla Keski-Suomen kasvu oli vain 1,1 % ja koko Suomessa kaupan liikevaihdot kasvoivat 4,2 %.

Seutujen välisessä vertailussa Äänekosken seutu nousi Keski-Suomen ykköseksi, liikevaihdot kasvoivat peräti 16,5 %. Luvuissa näkyy selvästi biotuotetehtaan vaikutus. Hyvänä kakkosena oli Jämsän seutu, jossa liikevaihdot kasvoivat teollisuusvetoisesti 7,8 %. Kolmannella sijalla oli Jyväskylä, jonka kasvu oli 7,3 %. Muilla seuduilla jäätiin huomattavasti alle maan keskiarvon.

Yritysten liikevaihtojen kasvun myötä myös henkilöstömäärät lisääntyivät vuoden ensimmäisellä neljänneksellä yhteensä 3,3 %. Eniten kasvua oli Jyväskylän seudulla 4,1 % ja Äänekosken seudulla 3,2 %. Toimialoista parhaiten työllisti KIBS alat, kasvua 9,8 % ja matkailu 9,7 %. Teollisuuden työpaikat lisääntyivät 5,7 % ja palveluiden 5,5 %. Syksyn 2018 pk-barometrin tietojen perusteella suhdannenäkymät Keski-Suomessa ovat jonkin verran heikentyneet keväästä ja saldoluku jää koko maata heikommaksi. Sama tilanne on henkilöstön määrän osalta. Investoinnit ja henkilöstön koulutus ovat Keski-Suomessa eniten pk-yritysten uusiutumiseen liittyviä toimia. Eniten kehittämistarvetta nähdään markkinoinnissa ja myynnissä. (Pk-barometri syksy 2018)

Pk-barometrin näkymät ovat jossain määrin vastakkaisia Aikajanan kevään tilastotietojen kanssa. Kyseiset tiedot kuitenkin täydentävät toisiaan. Keski-Suomen Uusyrityskeskukseen mukaan uusia

yrittäjiä perustetaan varsin laaja-alaisesti eri toimialoille ja yleisenä toteamuksena on nähtävissä, että uudet yrittäjät muodostavat erittäin kirjavan ja heterogeenisen joukon.

Pk- yritykset ovat hakeneet aktiivisesti rahoitusta Keski-Suomen ELY-keskukselta erilaisiin kehittämistoimenpiteisiin vuoden 2018 aikana. Kasvua edellisvuoteen on ollut sekä hakemusten määrässä (+8 %) sekä haetussa euromäärässä (+82,5 %). Euromääräistä kasvua selittää pitkälti muuttaman ison hankkeen vireille tulo. Aktiivisuus on keskittynyt pitkälti Jyväskylän seudulle sekä Saarijärven-Viitasaaren seudulle. Haetusta rahoituksesta 94 %kohdistuu em. kahteen seutukuntaan. Keski-Suomen elinkeinoelämässä on monia kehityskulkuja, joiden valossa talous ei välttämättä enää kasva, mutta kehitys jatkuu vakaana tasaisena vielä ainakin vuoden eteenpäin.

Maataloudessa ei mene yhtä hyvin. Maatalous painii edelleen kannattavuusongelmien kanssa, joita viime vuoden märkyys ja tämän kesän kuivuus ovat entisestään pahentaneet. Tosin tämän kesän kasvustoissa on melkoisia alueellisia ja paikallisia vaihteluita eikä Keski-Suomi ole aivan huonoimmasta päästä. Kuitenkin rehusadot ovat jääneet monin paikoin sen verran pieniksi, että tiloilla joudutaan harkitsemaan ja toteuttamaan-kin eläinten aiottuja aikaisempia teurastuksia syksyn ja talven aikana. Rehua mahdollisesti yrittään myös ostaa, ja kysyntä nostaa hintoja. Näillä molemmilla tekijöillä on merkittäviä vaikutuksia tilojen talouteen.

Erikoiskasvit, esim. kumina, näyttävät hyötynneen lämpimästä kesästä ja tulevaisuudennäkymät erikoiskasvutiloilla saattavat olla myönteisiä. Maatiloilla näyttää olevan kohtuullisesti investointihalua, joten vaikka tilamäärä edelleen vähenee, jatkavia ja kehittyviä maatiloja löytyy Keski-Suomesta myös vuoden päästä.

Pienten elintarvikeyritysten kansainvälistymiseen panostetaan aikaisempaa enemmän myös rahoituksessa. Kokonaisuuteen liittyy myös ruokamatkailu. Matkailupainotteisuus tarkoittaa sitä, että yrityksellä on pääpaino matkailussa mutta myös jotain ruokaan/elintarvikejalostukseen liittyvää toimintaa).

Metsäpuolella puumarkkinatilanne näyttää suotuisalta. Talouskasvu ja Äänekosken biotuotetehtaan koko tuotantokapasiteetin käyttöönotto vaikuttaa myönteisesti puukauppaan ja alueen metsätalouteen. Myönteisten vaikutusten uskotaan jatkuvan ja laajenevankin biotuotetehtaan sivuvirtoja hyödyntävän (yritys)toiminnan kehittyessä. Biotuotetehtaan olemassaolo on vaikuttanut jo selvästi myös tehtaasta täysin irrallaan olevan yritystoiminnan lisääntymiseen ja vilkastumiseen Äänekoskella.

Kesän säät ovat suosineet kotimaan matkailua ja se on antanut piristysruisketta mm. maakunnan luontomatkailuyrityksille. Keski-Suomessa kotimaiset yöpymiset ovat lisääntyneet tammi-heinäkuussa peräti 4,4%. Jyväskylän seudulla kasvua on samaan aikaan ollut peräti 10,2%.

TYÖVOIMAN KYSYNNÄN JA OSAAMISTARPEIDEN NÄKYMÄT

Keski-Suomen TE-toimistoon ilmoitettiin kuluva vuoden tammi-kesäkuussa keskimäärin noin 2 700 uutta avointa työpaikkaa. Se on ylivoimaisesti suurin keskiarvo, mitä uusien avoimien työpaikkojen kohdalla on ollut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Työvoiman kysynnän vahvistumisesta ehkä parhaiten kertoo maakunnan työllisyysasteen nousu tämän vuoden toisella neljänneksellä 69,3 prosenttiin.

Valtiovarainministeriö ennakoii tämän vuoden kesäkuussa, että Suomessa tulee riittämään työntekijöitä eikä työntekijäpula tule olemaan kokonaiskasvun tulppana. Keski-Suomen osalta tähän ennusteeseen on helppo yhtyä. Siihen löytyy ainakin kaksi syytä. Vaikka Keski-Suomen työllisyysasteen nousu alkuvuonna oli varsin myönteistä, niin silti maakunnan työllisyysaste 69,3 prosenttia jäi vielä selvästi koko maan työllisyysasteen keskiarvosta. Toinen syy työvoiman hyvään kysynnän tyydyttämiseen tulevaisuudessa löytyy maakunnan monipuolisesta koulutustarjonnasta. Kuitenkin kohtaanto-ongelman hoitaminen vaatii jatkuvaa kehitystyötä eri tahojen yhteistyön kehittämisessä, koulutuksen suunnittelussa ja työelämälähtöisten mallien luomisessa.

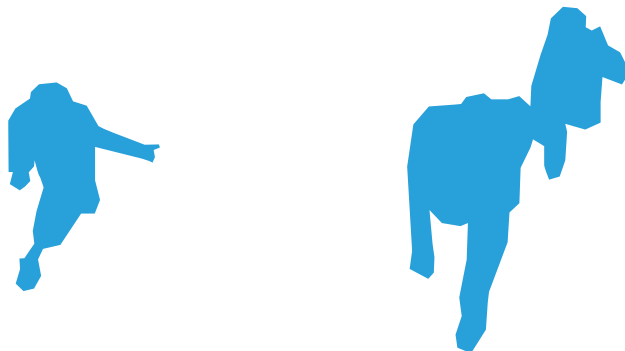
Elinkeinoelämän keskusliiton elokuun suhdannebarometri kertoi, että rekrytointiongelmat ovat kasvaneet koko maassa muun muassa rakennus-alalla huolestuttavasti. Alan rekrytointivaikeuksista raportoi heinäkuussa peräti 57 prosenttia

alan vastaajista. Tässä on kasvua vuoden takaiseen tilanteeseen 20 prosenttiyksikköä. Keski-Suomen kauppakamari arvioi, että varsinkin metallialalla, mutta myös muilla aloilla työvoiman puute alkaa olla suurempi ongelma yrityksille kuin kysynnän puute tai kapasiteetin ja rahoitukset ongelmat. ICT-alalla viime aikoina tapahtuneet lukuisat yritysostot ovat tulleet yhdeksi keinoksi selviytyä työvoimapulasta. Keski-Suomessa arviot ICT-alan osaajien puutteesta eivät ole laskeneet, vaan päinvastoin kasvaneet. Syksyllä 2018 arvioidaan pelkästään Jyväskylän seudulla olevan tarvetta jopa noin 1 000 ICT-alan ammattilaiselle.

Puhuttaessa Keski-Suomen työmarkkinoista on huomioitava, että Keski-Suomessa ei voida puhua vain yhdestä Keski-Suomen työmarkkinasta, vaan pikemminkin tulisi puhua useista maakunnan alueella toimivista erillisistä työmarkkinoista. Pohjoinen Keski-Suomi on kärsinyt jo pitkään varsinkin metallialan rekrytointiongelmista. Se on jo uhka seutukunnan yritysten kasvulle.

Äänekosken Biotuotelaitos saavutti täyden nimellistuotantokapasiteetin kesän 2018 aikana, eikä työvoimapulaa ainakaan merkittävässä määrin ole esiintynyt. Työvoiman tarjonta näyttää vastaavan työvoiman kysyntään. Biotuotetehdas huolehtii itse vahvasti osaavan työvoiman kouluttamisesta samoin kuin Jämsänkosken UPM. Metsäyhtiöt UPM ja Metsä Group julkistivat laajat oppisopimuskoulutukset 3.9.2018. UPM kouluttaa 70 henkilöä ja Metsä 100 henkilöä. Koulutettavista n. 40 tulee työskentelemään Keski-Suomessa (Keski-suomalainen 6.9.2018).

TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄN JA RAKENTEEN NÄKYMÄT

Keski-Suomen työttömyys on laskenut jokaisena kuukautena yhtäjaksoisesti reilun kahden ja puolen vuoden ajan. Vuoden 2017 keväästä alkaen työttömyyden laskeva trendi on vahvistunut. Yleensä laskukauden jälkeinen yritysten liikevaihdon kasvu on näkynyt työttömyyden suotuisana kehityksenä noin puolen vuoden viiveellä, mutta tällä kertaa merkittävää työttömyyden laskua tapahtui vasta noin kaksi vuotta nousukauden alkamisen jälkeen.

Tämän vuoden kevään ja kesän työllisyysluvut antavat aihetta olettaa, että työttömyyden lasku jatkuu koko loppuvuoden, mutta verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan jonkin verran maltillisemmin. Työttömyys on laskenut merkittävästi maakunnan jokaisessa seutukunnassa. Työttömyyden sulamisen osalta on kuitenkin vielä paljon tehtävää, sillä maakunnan työttömyysaste heinäkuun lopussa oli selvästi yli koko maan keskiarvon (10,8 prosenttia). Maakuntakohtaisessa vertailussa Keski-Suomen työttömyysaste (12,9 prosenttia) oli kolmanneksi korkein. Kaikkien niiden huojentavien edistysaskelien rinnalla, mitä maakunnassa on tapahtunut erityisesti viennin ja yritysten liikevaihtojen kasvun osalta, tulee muistaa, että pitkäkestoisen taantumun vaikutukset näkyvät vielä pitkään Keski-Suomen työttömyyden rakenteissa ja työttömyysluvuissa.

Sukupuolittaisessa tarkastelussa on huomattavissa, että miesten työttömyys on laskenut naisten työttömyyttä enemmän. Ikäryhmittäisessä tarkastelussa suhteellisesti eniten työttö-

myyden lasku näyttää kohdistuvan vanhempiin ikäryhmiin.

Viime vuoden puolella pitkäaikaistyöttömyyden lasku oli historiallisen jyrkkää ja tämän vuoden ensimmäisen puoliskon lukujen valossa näyttäisi siltä, että lasku on hieman tasaantunut. Pitkäaikaistyöttömyys tulee kuitenkin mitä todennäköisemmin jatkamaan laskuaan jo pelkästään siksi, että työmarkkinoiden työvoiman kasvava kysyntä ja imu ovat este työttömyysjaksojen pitkittymisille.

Nuorisotyöttömyys on ollut Keski-Suomen maakunnassa yleisen työttömyyden lailla laskeva, mutta lasku on ollut keskimääräistä työttömyysastetta loivempaa. Nyt vaikuttaa siltä, että nuorisotyöttömyyden kehitys tavoittaisi vihdoin yleisen työttömyyden kehityksen. Usean vuoden taantumun vaikutus näyttäisi heikentäneen etenkin nuorten työmarkkinoille integroitumista.

Koulutusasteisessa vertailussa voidaan todeta, että työttömyys on laskenut Keski-Suomessa kaikilla koulutusasteilla. Vastaava tilanne on myös ammattiryhmittäisessä tarkastelussa eli työttömyyden laskua on käytännössä tapahtunut kaikissa ammattiryhmissä.

Ulkomaalaisten työnhakijoiden kohdalla lukumääräisesti ei ole vuoden aikana tapahtunut merkittäviä muutoksia. Laajan työttömyyden osalta vertailtaessa heinäkuuta 2018 vuoden 2017 heinäkuuhun on nähtävissä, että työttömien ulkomaalaisten määrä on laskenut noin kuudellakymmenellä, mutta vastaavasti TE-toimiston palvelujen piirissä olevien ulkomaalaisten määrä on lisääntynyt lähes samalla määrällä.

JYVÄSKYLÄN SEUTUKUNTA

HANKASALMI, JYVÄSKYLÄ, LAUKAA, MUURAME, PETÄJÄVESI, TOIVAKKA, UURAINEN

Jyväskylän seutukunnassa asui vuoden 2018 kesäkuun lopussa 184 120 henkilöä. Viime vuoden kesäkuusta väestö kasvoi 1 328 henkilöllä. Vuoden 2018 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,7 % ja työttömiä työnhakijoita oli 11 194.

JYVÄSKYLÄN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	++	++	++
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+	++	++
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAATAVUUS	○	○	○

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

JÄMSÄN SEUTUKUNTA

JÄMSÄ, KUHMOINEN

Jämsän seutukunnassa asui vuoden 2018 kesäkuun lopussa 23 056 henkilöä. Viime vuoden kesäkuusta väestö väheni 365 henkilöllä. Vuoden 2018 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,6 % ja työttömiä työnhakijoita oli 1 279.

JÄMSÄN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	+	+	++
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+	+	+
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAATAVUUS	-	○	○

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (-) paljon heikompi

KEURUUN SEUTUKUNTA

KEURUU, MULTIA

Keuruun seutukunnassa asui vuoden 2018 kesäkuun lopussa 11 496 henkilöä. Viime vuoden kesäkuusta väestö väheni 118 henkilöllä. Vuoden 2018 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,2 % ja työttömiä työnhakijoita oli 474.

KEURUUN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	+++	+	+++
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+++	+	+
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAATAVUUS	-	-	-

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

JOUTSAN SEUTUKUNTA

JOUTSA, LUHANKA

Joutsan seutukunnassa asui vuoden 2018 kesäkuun lopussa 5 268 henkilöä. Viime vuoden kesäkuusta väki väheni 120 henkilöllä. Vuoden 2018 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,2 % ja työttömiä työnhakijoita oli 222.

JOUTSAN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	+	+	+
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+	○	○
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAATAVUUS	--	-	○

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

SAARIJÄRVEN- VIITASAAREN SEUTUKUNTA

KANNONKOSKI, KARSTULA, KINNULA, KIVIJÄRVI, KYJJÄRVI, PIHTIPUDAS, SAARIJÄRVI, VIITASAARI

Saarijärven-Viitasaaren seutukunnassa asui vuoden 2018 kesäkuun lopussa 29 588 henkilöä. Viime vuoden kesäkuusta väestö väheni 597 henkilöllä. Vuoden 2018 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 12,0 % ja työttömiä työnhakijoita oli 1 508.

SAARIJÄRVEN-VIITASAAREN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	++	+	+
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+	○	○
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAATAVUUS	-	○	-

Arviointiasasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (--) paljon heikompi

ÄÄNEKOSKEN SEUTUKUNTA

KONNEVESI, ÄÄNEKOSKI

Äänekosken seutukunnassa asui vuoden 2018 kesäkuun lopussa 21 816 henkilöä. Viime vuoden kesäkuusta vähennystä oli 220 henkilöä. Vuoden 2018 kesäkuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,0 % ja työttömiä työnhakijoita oli 1 342.

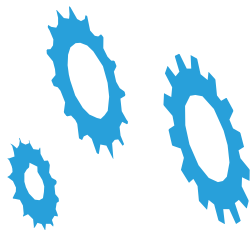

ÄÄNEKOSKEN SEUTUKUNTA

TILANNE

	NYT	6 KK-	12 KK-
ELINKEINOELÄMÄ JA YRITYSTOIMINTA	+	+	+
TYÖTTÖMYYDEN MÄÄRÄ JA RAKENNE	+	+	+
OSAAVAN TYÖVOIMAN SAATAVUUS	+	+	+

Arviointiasteikko: (++) paljon parempi, (+) parempi, (0) ennallaan, (-) heikompi, (-) paljon heikompi

LISÄTIETOJA

Strategiapäällikkö Eija Heinonen
Keski-Suomen ELY-keskus
+358 0295 024 658
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

KESKI-SUOMEN
ALUEELLISET
KEHITYSNÄKYMÄT

2|2018

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus